

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 199/2012-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. júla 2012 predbežne prerokoval sťažnosť V. K., M., zastúpeného advokátom JUDr. P. K., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice — okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 207/05 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. októbra 2011 doručená sťažnosť V. K., M. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a

základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice — okolie (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 207/05.

Zo sťažnosti vyplýva, že v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 207/05 okresný súd od 8. júna 2005 koná o návrhu, ktorým sa navrhovateľ voči sťažovateľovi domáha zaplata 228 900 Sk s príslušenstvom, a to z titulu zaplata úhrady za poskytnutie priestorov a zariadení na chov oviec. Podľa tvrdenia sťažovateľa aj napriek predsedom okresného súdu uznanej sťažnosti sťažovateľa na prieťahy v konaní za dôvodnú je postup okresného súdu v predmetnej veci poznačený zbytočnými a neodôvodnenými prieťahmi, čím sa prehlbuje stav jeho právnej neistoty a oddaľuje sa právoplatné skončenie sporu.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol:

„Ako odporca v predmetnej právnej veci týmto porušením mojich základných práv som vystavený dlhodobému stavu právnej neistoty, ktorý negatívne zasahuje do mojich práv. Uvedený stav vyvoláva u mňa pocit rezignácie k poskytovaniu súdnej ochrany.“

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR konaním Okresného súdu Košice - okolie č. k. 6 C 207/2005 porušené bolo.

2. Okresný súd Košice - okolie je povinný konať vo veci 6 C 207/2005 bez zbytočných prieťahov.

3. Okresný súd Košice - okolie je povinný do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zaplatiť finančné zadosťučinenie sťažovateľovi vo výške 6.000.- eur (slovom šesťtisíc eur) k rukám sťažovateľa.

4. Okresný súd Košice - okolie je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom konania ústavného súdu je sťažovateľom namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 207/05.

Z vyžiadaného súdneho spisu na posúdenie prijateľnosti sťažnosti ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 6 C 207/05:

Návrhom doručeným okresnému súdu 8. júna 2005 sa navrhovateľ domáhal vydania platobného rozkazu, ktorým by bola sťažovateľovi uložená povinnosť zaplatiť 228 900 Sk s príslušenstvom z titulu úhrady nákladov za poskytnutie priestorov a zariadení na chov oviec, pričom konanie o tomto návrhu bolo vedené pod sp. zn. 13 Ro 773/05. Okresný súd 8. septembra 2005 vyzval navrhovateľa, aby zaplatil súdny poplatok za návrh. Následne

navrhovateľ 22. septembra 2005 upravil výšku ním požadovaných úrokov z omeškania a 27. septembra 2005 zaplatil súdny poplatok, takže 30. septembra 2005 okresný súd vydal platobný rozkaz. Dňa 21. októbra 2005 sťažovateľ podal proti platobnému rozkazu odpor a 25. októbra 2005 okresný súd previedol vec z registra „Rob“ do registra „C“.

Dňa 15. novembra 2005 okresný súd poučil účastníkov o ich procesných právach a povinnostiach a súčasne vyzval sťažovateľa, aby zaplatil súdny poplatok za odpor, ktorý sťažovateľ zaplatil 30. decembra 2005, a 8. marca 2006 okresný súd nariadil pojednávanie na 12. apríl 2006, súčasne vyzval sťažovateľa na „zdokladovanie“ v odpore tvrdených skutočností a navrhovateľa na špecifikáciu žalovanej sumy. Navrhovateľ reagoval na výzvu okresného súdu 24. marca 2006 a sťažovateľ reagoval na výzvu 6. apríla 2006. Uznesením zo 7. júna 2006 okresný súd pod hrozbou zamietnutia návrhu uložil navrhovateľovi povinnosť odstrániť nedostatky návrhu, keďže podľa okresného súdu navrhovateľ dostatočne nešpecifikoval žalovanú sumu, a následne okresný súd nariadené pojednávanie odročil na neurčito. Dňa 16. júna 2006 navrhovateľ predložil požadovanú špecifikáciu žalovanej sumy a 26. marca 2007 okresný súd nariadil pojednávanie na 4. máj 2007.

Sťažovateľ sa 30. marca 2007 vyjadril k podaniu navrhovateľa z 26. marca 2007 a 4. mája 2007 bolo okresnému súdu faxom doručené ospravedlnenie novoustanoveného právneho zástupcu navrhovateľa z neúčasti na pojednávaní, ktorý súčasne žiadal okresný súd o odročenie pojednávania, aby mal čas oboznámiť sa s vecou, pričom okresný súd odročil pojednávanie na neurčito (sťažovateľ prítomný, pozn.). Dňa 15. mája 2007 okresný súd vyzval právneho zástupcu navrhovateľa, aby špecifikoval žalovanú sumu, pričom okresný súd právneho zástupcu navrhovateľa urgoval s odpoveďou na túto výzvu 19. júna 2007 a 16. júla 2007, pričom právny zástupca navrhovateľa zaslal požadované stanovisko 18. júla 2007 a 22. augusta 2007 okresný súd nariadil pojednávanie na 5. október 2007. Dňa 12. septembra 2007 sa sťažovateľ vyjadril k podaniu právneho zástupcu navrhovateľa. Na pojednávaní konanom 5. októbra 2007 okresný súd po vypočutí účastníkov vyhlásil vo veci rozsudok, ktorým návrh v celom rozsahu zamietol. Dňa 20. novembra 2007 navrhovateľ podal odvolanie proti rozsudku a 22. novembra 2007 okresný súd vyzval sťažovateľa, aby sa vyjadril k odvolaniu navrhovateľa, a navrhovateľa vyzval, aby zaplatil súdny poplatok za odvolanie. Navrhovateľ zaplatil súdny poplatok za odvolanie 11.

decembra 2007 a 13. decembra 2007 sa sťažovateľ vyjadril k odvolaniu. Dňa 27. decembra 2007 bol spis predložený Krajskému súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“). Krajský súd 3. januára 2008 vrátil spis okresnému súdu na doplnenie vyjadrenia zákonnej sudkyne okresného súdu k námietke zaujatosti, ktorú voči nej vzniesol navrhovateľ v podanom odvolaní. Dňa 17. januára 2008 po doplnení vyjadrenia zákonnej sudkyne okresného súdu bol spis opäť predložený krajskému súdu.

Krajský súd uznesením sp. zn. 4 Co 330/07 z 28. januára 2009 zrušil rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pričom spis bol vrátený okresnému súdu 5. marca 2009 a 28. mája 2009 okresný súd nariadil pojednávanie na 29. júl 2007. Dňa 17. júla 2009 právna zástupkyňa sťažovateľa ospravedlnila svoju neúčast' na pojednávaní z dôvodu plánovanej letnej dovolenky a tiež ospravedlnila aj neúčast' sťažovateľa, preto 27. júla 2009 okresný súd žiadal právnu zástupkyňu sťažovateľa, aby zdokladovala tvrdenia uvádzané v ospravedlnení z pojednávania. Pojednávanie konané 29. júla 2009 okresný súd kvôli neprítomnosti účastníkov odročil na 30. september 2009. Dňa 10. septembra 2009 právna zástupkyňa sťažovateľa zdokladovala svoje ospravedlnenie z pojednávania. Podaním doručeným okresnému súdu 18. septembra 2009 navrhovateľ namietal zaujatosť zákonnej sudkyne a 24. septembra 2009 navrhovateľ predložil návrhy na dokazovanie, súčasne sa zákonná sudkyňa vyjadrila k námietke zaujatosti a okresný súd tiež oznámil účastníkom konania zrušenie nariadeného termínu pojednávania z dôvodu podanej námietky zaujatosti.

Dňa 28. septembra 2009 bol spis predložený krajskému súdu pre účely rozhodnutia o námietke zaujatosti, pričom krajský súd uznesením sp. zn. 11 NcC 40/09 zo 6. októbra 2009 rozhodol, že vec vracia okresnému súdu z dôvodu, že na predmetnú námietku neprihliada, pretože sa týkala iba procesného postupu zákonnej sudkyne okresného súdu, a nie jej osoby. Dňa 8. októbra 2009 bol spis vrátený okresnému súdu a 11. novembra 2009 okresný súd nariadil pojednávanie na 18. december 2009, ktoré po vypočutí účastníkov konania okresný súd odročil na neurčito s tým, že navrhovateľ zdokladuje špecifikáciu žalovanej sumy a tiež sa vyjadrí k námietke premlčania uplatnenej na pojednávaní sťažovateľom. Právny zástupca navrhovateľa sa 9. apríla 2010 ospravedlnil, že od posledného pojednávania stále nepredložil žiadané podklady, pričom sa tak malo stať z dôvodu jeho hospitalizácie a liečby s tým, že súčasne oznámil, že žiadané doklady

predloží do 15. mája 2010. Dňa 18. mája 2010 sa právny zástupca navrhovateľa opäť ospravedlnil, že stále nepredložil ani v predĺženej lehote požadované podklady, pričom tentokrát sa tak malo stať z dôvodu hospitalizácie navrhovateľa.

Okresný súd 31. mája 2010 vyzval A., a. s., a Z. (ďalej len „zväz“) na poskytnutie potrebných údajov. Dňa 7. júna 2010 bola okresnému súdu vrátená zásielka adresovaná zväzu s poznámkou „*adresát neznámy*“. Okresný súd 27. augusta 2010 urgoval A., a. s., s odpoveďou na výzvu z 31. mája 2010, ktorý na predmetnú výzvu reagoval 14. septembra 2010. V dňoch 5. októbra 2010, 11. novembra 2010 a 13. januára 2011 okresný súd urgoval právneho zástupcu navrhovateľa, aby reagoval v zmysle záverov z pojednávania, a 4. februára 2011 okresný súd nariadil pojednávanie na 16. marec 2011. Dňa 2. marca 2011 navrhovateľ oznámil, že na výzvy okresného súdu nebolo možné reagovať, pretože bol dlhodobo práceneschopný, a súčasne predložil vyjadrenie k sporu spolu s listinnými dôkazmi. Právny zástupca navrhovateľa 15. marca 2011 ospravedlnil svoju neúčast' na nariadenom pojednávaní z dôvodu, že nová právna zástupkyňa navrhovateľa, ktorej vec z dôvodu svojho odchodu na dôchodok postúpil, sa ešte nestihla oboznámiť s vecou, súčasne okresný súd telefonicky oznámil právnej zástupkyňi sťažovateľa, že protistrana sa na pojednávaní nezúčastní. Pojednávanie konané 16. marca 2011 okresný súd kvôli neprítomnosti účastníkov odročil na neurčito s tým, že vyzve navrhovateľa, aby predložil splnomocnenie pre advokáta, ktorý ho bude v konaní zastupovať, a tiež aby oznámil, či trvá na návrhu a aké dôkazy navrhuje vykonať. Okresný súd 17. marca 2011 vyzval navrhovateľa v zmysle záverov z pojednávania a 12. apríla 2011 navrhovateľ predložil splnomocnenie pre svoju novú advokátku. Dňa 19. apríla 2011 okresný súd nariadil pojednávanie na 27. máj 2011, súčasne vyzval Poľnohospodársku platobnú agentúru (ďalej len „agentúra“) na poskytnutie potrebných údajov, pričom agentúra odpovedala na výzvu okresného súdu 20. mája 2011.

Dňa 26. mája 2011 novozvolená právna zástupkyňa navrhovateľa ospravedlnila svoju neprítomnosť na pojednávaní s odôvodnením, že kvôli chorobe sa nestihla oboznámiť s vecou, ospravedlnila aj neprítomnosť navrhovateľa a súčasne kvôli pobytu mimo Slovenskej republiky ospravedlnila svoju neprítomnosť a neprítomnosť sťažovateľa na pojednávaní aj jeho právna zástupkyňa. Pojednávanie konané 27. mája 2011 bolo kvôli

ospravedlnenej neprítomnosti účastníkov odročené na 29. jún 2011. Dňa 30. mája 2011 okresný súd vyzval Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“), aby oznámilo potrebné údaje, a 23. júna 2011 predvolaný svedok ospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaní. Ministerstvo odpovedalo na výzvu okresného súdu 27. júna 2011. Pojednávanie konané 29. júna 2011 bolo po vypočutí účastníkov a svedkov odročené na neurčito s tým, že navrhovateľovi bola uložená povinnosť, aby presne špecifikoval a zdokladoval žalovanú sumu. Dňa 25. júla 2011 právna zástupkyňa navrhovateľa žiadala o predĺženie lehoty na predloženie a preukázanie žalovanej sumy z dôvodu, že niektoré doklady museli vyžiadať od iných orgánov. Následne 8. augusta 2011 okresný súd nariadil pojednávanie na 12. október 2011 a 9. augusta 2011 okresný súd oznámil právnej zástupkyňi navrhovateľa, že na predloženie špecifikácie žalovanej sumy jej predlžuje lehotu do 15. augusta 2011. Právna zástupkyňa navrhovateľa predložila podklady v zmysle záverov z pojednávania 15. augusta 2011 a 22. augusta 2011 okresný súd žiadal sťažovateľa, aby sa vyjadril k podaniu navrhovateľa z 15. augusta 2011, a okresný súd súčasne vyzval obec podľa bydliska sťažovateľa na oznámenie potrebných údajov. Dňa 20. septembra 2011 sa sťažovateľ vyjadril k podaniu navrhovateľa z 15. augusta 2011 a 26. septembra 2011 predvolaný svedok ospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaní konanom 12. októbra 2011, ktoré bolo po vypočutí účastníkov a svedkov odročené na 25. november 2011 s tým, že účastníci predložia dôkazy v zmysle záverov pojednávania.

Sťažovateľ predložil dôkazy 26. októbra 2011 a navrhovateľ ich predložil 2. novembra 2011. Dňa 24. novembra 2011 právna zástupkyňa sťažovateľa ospravedlnila neprítomnosť sťažovateľa na pojednávaní z dôvodu jeho práceneschopnosti, súčasne okresný súd uvedenú skutočnosť telefonicky oznámil právnej zástupkyňi navrhovateľa a pojednávanie konané 25. novembra 2011 bolo kvôli neprítomnosti účastníkov odročené na 20. január 2012. Právna zástupkyňa navrhovateľa 9. januára 2012 ospravedlnila svoju neprítomnosť na pojednávaní z dôvodu plánovanej zimnej dovolenky a žiadala pojednávanie odročiť, a 16. januára 2012 okresný súd oznámil právnej zástupkyňi navrhovateľa, že nevyhovuje jej žiadosti o odročenie pojednávania, pretože neuviedla žiadny závažný dôvod, ale keďže navrhovateľ trval na prítomnosti svojej právnej zástupkyne, bolo pojednávanie konané 20. januára 2012 odročené na 17. február 2012.

Pojednávanie konané 17. februára 2012 bolo po vypočutí svedka pre účely vyhlásenia rozsudku odročené na 8. marec 2012, na ktorom okresný súd vyhlásil rozsudok, ktorým žalobu zamietol. Sťažovateľ proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie 19. apríla 2012 a 20. júna 2012 okresný súd postúpil spis na odvolacie konanie Krajskému súdu v Košiciach, ktorý vo veci v súčasnosti koná pod sp. zn. 4 Co 101/2012.

Podľa judikatúry ústavného súdu dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť je aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, I. ÚS 117/05, I. ÚS 225/05, II. ÚS 272/06).

Preskúmaním účelnosti a časovej postupnosti procesných úkonov okresného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 6 C 207/05 ústavný súd v tomto skúmanom postupe okresného súdu zistil iba jedno obdobie nečinnosti v trvaní viac ako 9 mesiacov (od 16. júna 2006, keď navrhovateľ odstránil nedostatky petitu, do 26. marca 2007, keď okresný súd nariadil vo veci pojednávanie), ktoré však samo osebe nie je možné vyhodnotiť ako zbytočný priet'ah v zmysle sťažovateľom namietaného porušenia čl. 48 ods. 2 ústavy.

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01).

V prípade, keď ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „*zbytočné priet'ahy*“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, III. ÚS 30/03), nevysloví porušenie práva zaručeného v tomto článku, ale sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (I. ÚS 57/01, I. ÚS 27/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 35/04, I. ÚS 38/04).

Ústavný súd nad rámec poznamenáva, že okresnému súdu by síce bolo možné vytknúť málo efektívny, resp. málo rázny postup v predmetnom konaní proti navrhovateľovi, ktorého nepružný postoj ku konaniu aj napriek tomu, že sám tento spor svojím návrhom inicioval, podstatnou mierou prispel k predĺženiu konania, avšak

zhovievavý postoj okresného súdu k takémuto správaniu navrhovateľa sa podstatným spôsobom neprejavil vo významných obdobiach nečinnosti.

Okrem uvedeného ústavný súd tiež poznamenáva, že v súvislosti s hodnotením postupu okresného súdu nemožno na jeho ťarchu pripočítať obdobia, počas ktorých sa spis nachádzal na krajskom súde, a to či už z dôvodu odvolacieho konania, alebo z dôvodu rozhodovania o námietke zaujatosti, pretože v tomto období okresný súd nemohol, resp. nebolo v jeho moci ovplyvniť rýchlosť konania.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa už po jej predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Keďže sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o prikázaní okresnému súdu vo veci konať, ako aj rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadost'účinenia je podmienené vyslovením porušenia práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd sa už uvedenými nárokmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. júla 2012